



Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
Biuro Edukacji Narodowej • Oddział w Warszawie

Oferta
Edukacyjna

2016
2017

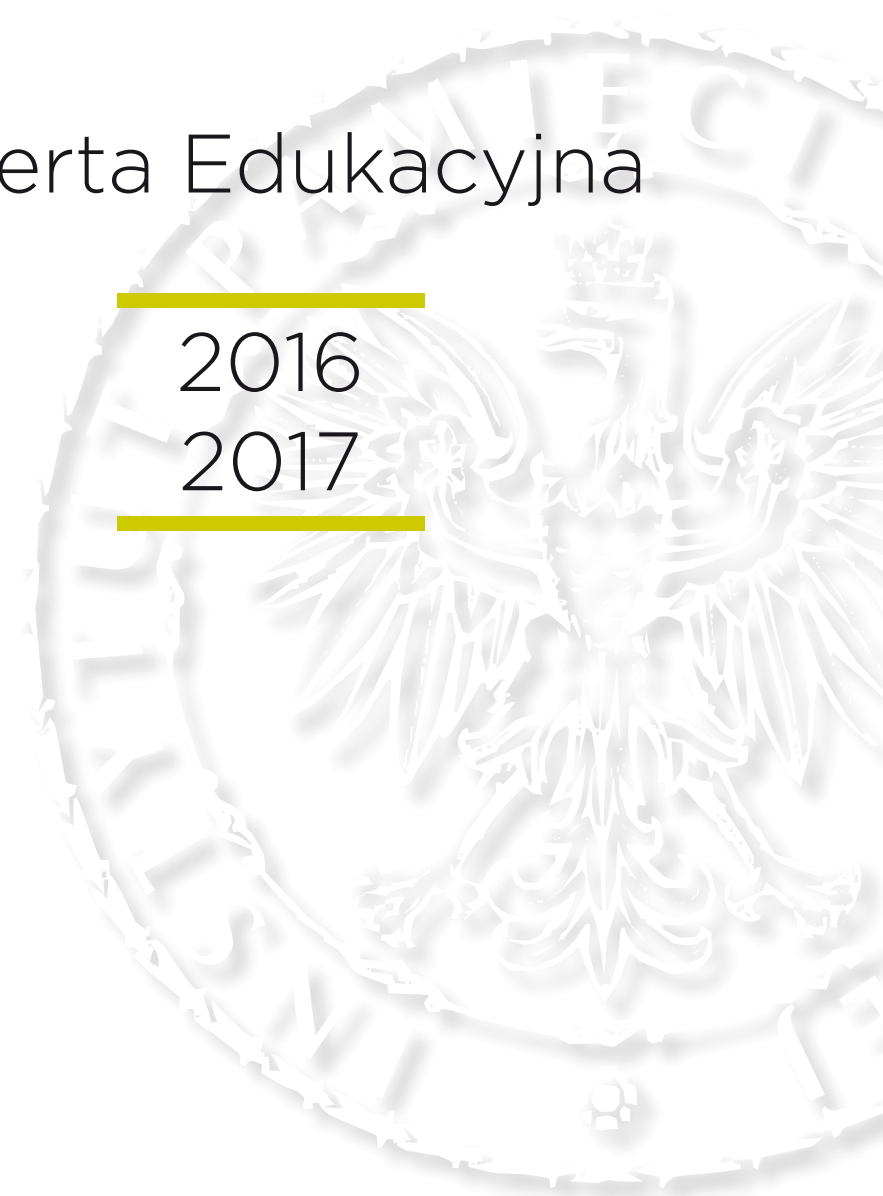
Instytut Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Biuro Edukacji Narodowej
Oddział w Warszawie





Oferta Edukacyjna

2016

2017



Spis treści

| | | |
|---|-------------------------------------|----|
|  | Wystawy | 6 |
|  | Lekcje, warsztaty, zajęcia terenowe | 20 |
|  | Warsztaty dla nauczycieli | 38 |
|  | Wykłady | 39 |
|  | Konferencje naukowe | 41 |
|  | Działania terenowe | 42 |
|  | Publikacje i zapowiedzi | 44 |
|  | Projekty ogólnopolskie | 50 |
|  | Kontakty | 56 |

Oddziały Łupaszki

Zygmunt Szendzielarz „Łupaszka” w czasie swojej służby publicznej, tak w okresie II wojny światowej, jak i po jej zakończeniu był „konsekwentnym patriotą” – „konsekwentnym żołnierzem Polski niepodległej”. Był nim bez względu na zmieniające się teatry działań bojowych – sięgające od Wileńszczyzny, przez Białostoczną, Podlasie, Mazury, Warmię, aż po Pomorze Gdańskie, Bory Tucholskiej i Pomorze Środkowe. Był nim wbrew narastającym przeciwnościom losu, wbrew kalkulacjom politycznym, bez jakiegokolwiek szansy na sukces. Był żołnierzem gotowym w każdym miejscu i czasie dawać świadectwo wierności złożonej kiedyś przysiędze, walczyć otwarcie z bronią w ręku o wolność Polski.

Za swoją konsekwentną postawę walki i oporu przeciwko sowieckiej okupacji i władzy komunistycznej w Polsce został 2 listopada 1950 r. skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy na 18-krotną karę śmierci. Zamordowano go 8 lutego 1951 r. w więzieniu mokotowskim przy ul. Rakowieckiej w Warszawie, a następnie pochowano w bezimiennym dole w kwaterze „Ł” na warszawskich Powązkach. W 2014 r. szczątki mjr. Zygmunta Szendzielarza zostały odnalezione i zidentyfikowane przez zespół prof. Krzysztofa Szwagrzyka.



Przygotowana przez Oddział IPN w Warszawie we współpracy z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego ekspozycja składa się z 22 paneli prezentujących historię partyzanckiej działalności mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki” oraz szlak bojowy 5. i 6. Brygady Wileńskiej AK.

Rotmistrz Witold Pilecki

1901-1948

Rotmistrz Witold Pilecki był przedstawicielem pokolenia urodzonego pod zaborami, którego największym pragnieniem było odzyskanie przez Polskę niepodległości. Pokolenia wychowanego w ciągle żywych tradycjach powstań narodowych, które zostało ukształtowane przez zawołanie Bóg-Honor-Ojczyzna.

Przygotowana przez Oddział IPN w Warszawie we współpracy z Zofią Pilecką-Optułowicz i Andrzejem Pileckim (dziećmi Witolda Pileckiego) ekspozycja składa się z 30 paneli i prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia bohaterskiego Rotmistrza.



Wystawa jest swoistą podróżą sentymentalną do miejsc szczególnie związanych z życiem Witolda Pileckiego, m.in. na Kresy Wschodnie Rzeczypospolitej, gdzie spędził najpiękniejsze lata swojego życia, gdzie stworzył swoją „małą Ojczyznę” i skąd wyruszył, aby walczyć o jej wolność. Podczas tej podróży można również poznać sylwetki ludzi, którzy odegrali ważną rolę w jego życiu, z którymi prowadził działalność niepodległościową (m.in. w niemieckim Obozie Koncentracyjnym Auschwitz, w powstaniu warszawskim i podczas działalności wywiadowczej dla Rządu RP na Uchodźstwie) i z którymi za tę działalność postawiony został przez komunistów przed sądem.



Przez Morze Czerwone.

Rzeczpospolita Polska na Uchodźstwie 1945–1990

Wystawa przedstawia dorobek polskiego uchodźstwa niepodległościowego, który wciąż jest mało obecny w powszechnej świadomości społecznej. Jak zauważył dr Łukasz Kamiński, za tym dorobkiem kryje się wielu konkretnych ludzi, którzy po zakończeniu II wojny światowej mogli dokonywać różnych wyborów. Jednak ludzie, o których opowiada wystawa, często do końca życia wszystkie swoje siły poświęcali niepodległej Polsce.

Ekspozycja przygotowana przez Oddział IPN w Warszawie we współpracy z Archiwum Emigracji Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu na 62 panelach ukazuje działalność struktur państwowych oraz polskiej emigracji niepodległościowej na obczyźnie w latach powojennych. Prezentacja, składająca się z czterech części: legalizmu (ciągłość polskich władz II Rzeczypospolitej), polityki, społeczeństwa oraz kultury, próbuje zasygnalizować bogactwo dokonań tysięcy ludzi, dla których Polska nigdy nie przestała być Ojczyzną, a o których aktywności i poświęceniu wie dzisiaj bardzo niewiele Polaków. Na planszach można obejrzeć archiwalne fotografie i dokumenty, którym towarzyszy obszerny komentarz historyczny.



Dni Powstania.

Warszawa 1944

Wystawa przygotowana w 60. rocznicę powstania warszawskiego (z okazji 70. rocznicy uzupełniona i rozbudowana), ma wymiar symboliczny. Kolejne dni zmagania to nie tylko walka przeszło 50 tys. ochotników-powstańców, znaczących swój szlak bojowy męstwem, odwagą i poświęceniem. To także odsiecz oddziałów Armii Krajowej płynąca z różnych stron, nawet z dalekiej Nowogródzkiej.



To zmarnowana pomoc ze strony żołnierzy armii Berlinga poległych na Czerniakowie, to zdrada „sojusznika naszych sojuszników” – czekającego na agonię miasta i jego obrońców na prawym brzegu Wisły. To wreszcie poświęcenie mieszkańców stolicy, które nadało głęboki sens pojęciom: solidarność, bohaterstwo, ofiarność. Im to właśnie, a zwłaszcza blisko 180 tys. poległych i zamordowanych mieszkańców Warszawy oraz 18 tys. poległych powstańców, wystawa oddaje należny hołd.

Wystawa dostępna także w językach angielskim i niemieckim.

Zimna wojna.

Krótką historią podzielonego świata

Wystawa jest zaproszeniem do podróży w nieodległą przeszłość, w realia konfliktu, który przez blisko pół wieku od zakończenia II wojny światowej zdominował powojenną historię, wpłynął na życie milionów ludzi i ukształtował oblicze dzisiejszego świata.

Zimna wojna była w istocie wojną czasami aż nadto gorącą, nawet jeśli do jawnej lub bezpośredniej konfrontacji zbrojnej między supermocarstwami dochodziło incydentalnie.

Na myśl o niej z reguły nasuwają się takie skojarzenia, jak mur berliński, wyścig zbrojeń, wojny w Korei, Wietnamie czy Afganistanie, kryzys kubański. Ale w tym kontekście należy też umiejscowić wydarzenia mniej znane, jak wojna domowa w Grecji, „debata kuchenna” między Nixonem i Chruszczowem czy lądowanie Amerykanów na karaibskiej wyspie Grenadzie. Na wystawie przywołano też wiele zdań padających z ust polityków po obu stronach zimnowojennej barykady, które na trwałe przeszły do historii. O szczególnej sile wyrazu narracji świadczą ilustrujące ją fotografie. Wśród słynnych zdjęć zapadających w pamięć, które stały się już ikonami zimnej wojny, znalazły się też te mniej znane, dopełniające narrację, o charakterze bardziej dokumentacyjnym.



Wystawa dostępna także w językach angielskim i niemieckim.

Rzeczpospolita utracona

Wystawa jest podróżą po Rzeczypospolitej, której już nie ma. Zniknęła bezpowrotnie, nie w wyniku normalnego rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych procesów społecznych, ale na skutek kataklizmu, jaki stał się jej udziałem po 1939 r. To podróż po sferze duchowej „okaleczonego narodu” – strat spowodowanych okrucieństwami wojny, demoralizacją i zdziczeniem w skali dotychczas nieznaną. To doświadczenie niesprawiedliwości po II wojnie światowej, deprecjacji wartości, wielu pojęć stanowiących o jakości moralnej życia publicznego i społecznego. To podróż po nowym kanonie tradycji i kultury, negującym – oczywisty do niedawna – dorobek pokoleń. To świat obco brzmiących znaczeń, „wielu prawd”, na nowo pisanej historii. To także odkrywanie świadectw prawdziwych – pozwalających zachować nadzieję na zwyczajną uczciwość, szacunek, tolerancję, humanizm. To podróż śladami nieistniejącego już społeczeństwa polskiego, bogatego wielokulturowością i wiekową tradycją. To historia zagłady dokonanej przez dwa totalitaryzmy: niemiecki i sowiecki. Zagłady realizowanej metodycznie wobec kolejnych społeczności (Żydów, Polaków, Romów, Białorusinów, Ukraińców), grup społecznych (inteligencji, wojskowych), nowych kategorii wrogów (kreowanych przez nazizm i komunizm), a także wobec dzieci.

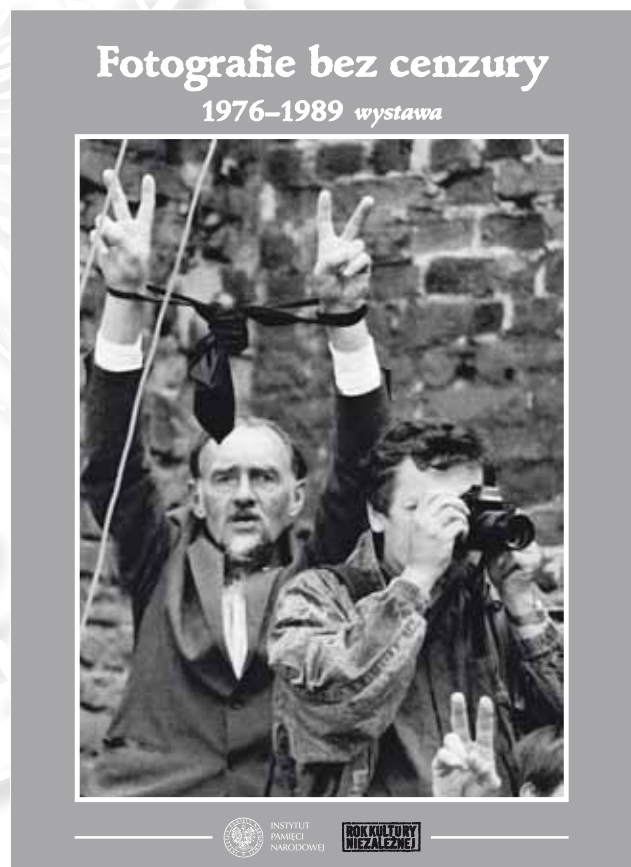


To historia wypędzeń – utraty przez miliony obywateli Rzeczypospolitej swojego miejsca na ziemi, zerwania podstawowych więzi społecznych, dających pole do erozji tradycji, patriotyzmu, szacunku. To wreszcie podróż śladami polskiej kultury materialnej skazanej przez obydwu okupantów na zniszczenie. Podróż po nieistniejących muzeach i bibliotekach, po utraconych Kresach z ich wielowiekowym bogactwem świątyni (kościół, synagog, cerkwi, kenes, molenn, meczetów), zamków, pałaców, cmentarzy – ostatnich świadków nieistniejących już społeczności. To podróż po świecie ziemskich dworów z ich kulturotwórczą tradycją – wystawionych na „łup rewolucji”.

Fotografie bez cenzury 1976–1989

Wystawa przedstawia zdjęcia dokumentujące rzeczywistość niewygodną i wstydliwą dla komunistycznych władz PRL, która nie była obecna w oficjalnej, cenzurowanej prasie, radiu i telewizji. Są one dowodem skuteczności niezależnego obiegu informacyjnego i częścią „kultury niezależnej” (podziemnego życia artystycznego i intelektualnego), funkcjonującej obok i w kontrze wobec „kultury oficjalnej”. Ze względu na perspektywę i selektywność podejmowanych tematów prezentowane zdjęcia nie mogą wprawdzie aspirować do miana wyczerpującej kroniki wydarzeń, ale wyłaniający się z nich wizerunek Polski daleki jest od zakłamanego obrazu, kreowanego przez peerełowską propagandę.

Wystawa została podzielona na bloki tematyczne poświęcone znaczącym wydarzeniom społeczno-politycznym, strajkom i akcjom protestacyjnym, procesom i życiu internowanych w stanie wojennym, manifestacjom i demonstracjom, kulturze niezależnej, drugiemu obiegowi wydawniczemu oraz życiu codziennemu. Ważną część wystawy stanowią zdjęcia prezentujące działalność niezależnych agencji fotograficznych. Autorami zdjęć są fotografowie związani lub współpracujący z opozycją i prasą niezależną oraz fotoamatorzy. Robili oni zdjęcia różnej jakości, różnej klasy sprzętem; przemyślane kompozycje i „strzały” w biegu lub z ukrycia. Łączyło ich poczucie obowiązku „dania świadectwa” – dla przyszłości, dla historii...



W objęciach Wielkiego Brata.

Sowieci w Polsce 1944–1993

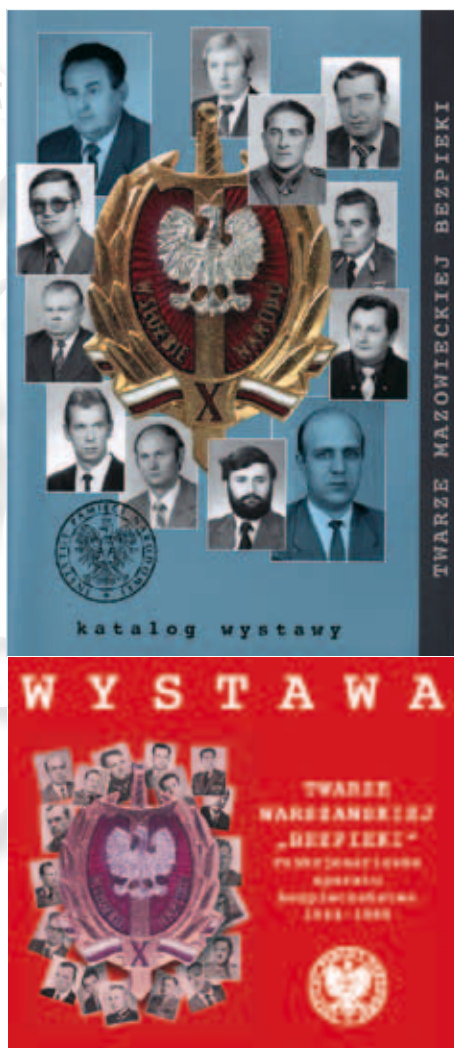
Wystawa ukazuje różne formy uzależnienia Polski od Związku Sowieckiego w latach 1944–1993. Autorzy zaprezentowali szeroki kontekst stosunków polsko-radzieckich, począwszy od wojny polsko-bolszewickiej, poprzez pakt Ribbentrop–Mołotow, represje sowieckie z lat 1939–1943, Zbrodnię Katyńską, konferencję w Jałcie, porwanie 16 przywódców Polskiego Państwa Podziemnego, aż po opuszczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez ostatnie oddziały Północnej Grupy Wojsk Armii Radzieckiej w 1993 r. Niektóre z tych wpływów można odnaleźć jeszcze dzisiaj, m.in. na ulicach polskich miast. Wystawa obejmuje nie tylko zagadnienia polityczne, gospodarcze, ale również kulturalne oraz te dotyczące relacji międzyludzkich i sposobów wzajemnego postrzegania przez narody polski i rosyjski.



Twarze warszawskiej bezpieki oraz Twarze mazowieckiej bezpieki

Wystawy zostały przygotowane w ramach ogólnopolskiego projektu badawczego dotyczącego struktur i metod działania aparatu bezpieczeństwa Polski Ludowej. Struktura warszawskiej „bezpieki” była unikalna w skali kraju. Prezentowany na wystawach wybór funkcjonariuszy pełniących kierownicze stanowiska w warszawskich i terenowych strukturach aparatu bezpieczeństwa, ukazuje nie tylko przebieg kariery najbardziej znanych oficerów UB/SB, ale wiele mówi na temat ich pochodzenia społecznego, wykształcenia i przynależności partyjnej.

Okazuje się bowiem, że w pierwszym okresie działalności resortu bezpieczeństwa szefowie warszawskich i terenowych struktur represji najczęściej pochodzili spoza stolicy, z małych miejscowości lub wsi, z rodzin robotniczych i chłopskich, byli bardzo słabo wykształceni – wszyscy jednak w momencie wstąpienia do „organów” lub krótko po tym byli członkami partii komunistycznej. Najczęściej praca w MBP była dla nich szansą awansu społecznego za cenę całkowitej dyspozycyjności. Z czasem podwyższono kryteria doboru pracowników aparatu bezpieczeństwa: w latach 60. normą było już posiadanie przez oficerów matury, w latach 70. – wyższego wykształcenia. Robotniczo-chłopskie pochodzenie społeczne nie było już tak istotne jak wcześniej, ale do końca istnienia PRL obowiązywała ich „czystość światopoglądowa”, potwierdzana opiniami wydawanymi przez instancje partyjne.



„Zwyczajny” resort.

Ludzie i metody „bezpieki” 1944-1956

Wystawa jest poświęcona narodzinom i działalności operacyjnej aparatu bezpieczeństwa, a zwłaszcza jego działaniom skierowanym przeciw podziemiu niepodległościowemu. Ukazuje powstanie „bezpieki”, szkolenie jej funkcjonariuszy, techniki „pracy”, spektakularne rozgrywki operacyjne, podczas których posługiwano się prowokacją, a nawet skrytobójstwem. Na wystawie można zobaczyć nieznane materiały fotograficzne i dokumenty ukazujące ludzi będących pracownikami i współpracownikami (agentami) Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego.



Marzec 1968

Wystawę przygotowano w 35. rocznicę „wydarzeń marcowych”, uwzględnia ich szeroki kontekst międzynarodowy. Podzielona została na dwie zasadnicze części. W pierwszej ukazane zostały zagadnienia omawiające genezę Marca '68: świat w drugiej połowie lat 60., obraz Polski w czasie rządów Władysława Gomułki, dzieje środowiska młodzieży działającej przed Marcem '68 na terenie Uniwersytetu Warszawskiego oraz dzieje Żydów w Polsce w XX w. Część drugą, stanowiącą trzon wystawy, tworzy kilkadziesiąt zdjęć i dokumentów ukazujących przebieg „wydarzeń marcowych” w różnych miastach Polski.

Wystawa dostępna także w językach angielskim, francuskim i łotewskim.



Ostatni leśni.

Mazowsze i Podlasie w ogniu 1948-1953

Wystawa jest poświęcona likwidacji przez resort bezpieczeństwa ostatnich oddziałów partyzanckich podziemia niepodległościowego działających na Podlasiu Lewo-brzeżnym oraz Mazowszu w latach 1948-1953. Na 26 panelach, 1 dioramie i 3 plakatach propagandowych zaprezentowana została historia działających na przełomie lat 40. i 50. na terenie ówczesnego województwa warszawskiego trzech struktur podziemia niepodległościowego: 16. i 23. Okręgów Narodowego Zjednoczenia Wojskowego oraz 6. Brygady Wileńskiej AK.



Czerwiec 1976.

Radom, Ursus, Płock

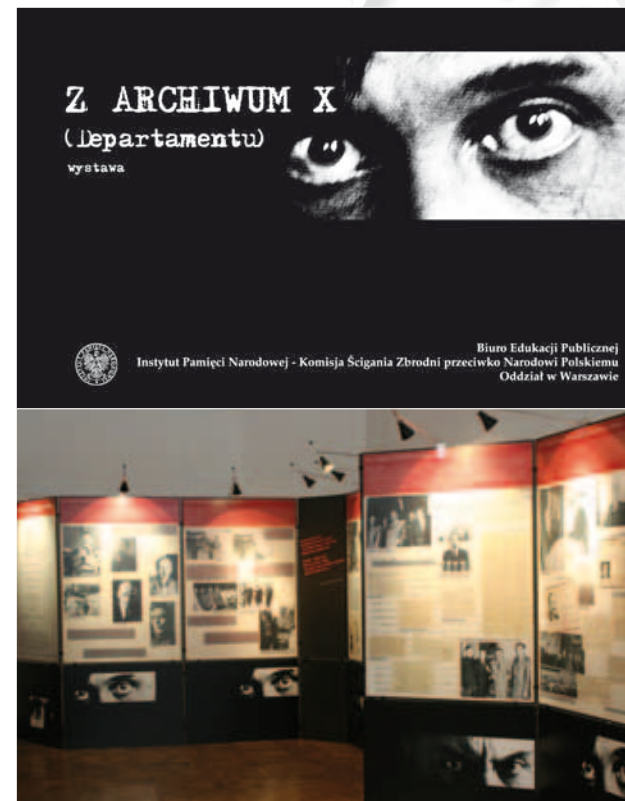
Wystawa przygotowana w ramach obchodów 30. rocznicy robotniczych protestów w Radomiu, Ursusie i Płocku. Zawiera zarówno zdjęcia publikowane, które stały się już symbolami Czerwca 1976, np. fotografie przedstawiające demonstrantów na wózkach akumulatorowych i powiewających biało-czerwonymi flagami, jak i zdjęcia oraz materiały pochodzące z Archiwum IPN, publikowane z tej okazji po raz pierwszy. Wśród nich wyróżniają się zdjęcia wykonane przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa w celu identyfikacji poszczególnych demonstrantów oraz dokumentacja i barwne mapy przedstawiające m.in. przebieg protestu w Płocku, plan interwencji oddziałów ZOMO w Ursusie oraz przygotowania MSW do wiecu na Stadionie Dziesięciolecia w Warszawie, potępiającego uczestników strajków i demonstracji z czerwca 1976.



Z Archiwum X (Departamentu)

Wystawa jest poświęcona Departamentowi X Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. Prezentuje historię powstania i działalności szczególnej pod wieloma względami komórki tego resortu. Utworzona w październiku 1948 r. (formalnie istniała od lutego 1949 r.) – najpierw jako Grupa Specjalna, od marca 1950 r. funkcjonowała jako Biuro Specjalne, a od grudnia 1951 r. jako Departament – otrzymała zadanie „oczyszczenia” szeregów PZPR z agentów, prowokatorów oraz zwolenników tzw. odchylenia pravicowo-nacjonalistycznego.

Historia Departamentu X to jednak nie tylko prosta historia katów i ich ofiar. Przez pryzmat spraw, jakimi się zajmował, wystawa pokazuje zarówno „korzenie” zbrodniczej idei, z której „wyrósł” – procesy moskiewskie lat 30., a następnie pokazowe „spektakle” na Węgrzech, w Czechosłowacji, Rumunii, Bułgarii, jak i wybrane aspekty dziejów formacji komunistycznej w Polsce. Jej agenturalne powiązania z wywiadem sowieckim (za pośrednictwem Włodzimierza Lechowicza i Alfreda Jaroszewicza), problem demoralizacji i okrucieństw partyzantów GL-AL (sprawa Grzegorza Korczyńskiego), a także kwestię zwalczania podziemia niepodległościowego (historia Bogusława Hrynkiwiczca).



Informacje o możliwości wypożyczenia wystaw:

dr Dariusz Gałaszewski, tel. (22) 860 70 46, dariusz.galaszewski@ipn.gov.pl

**Wszystkie warsztaty są bezpłatne
oraz mogą zostać przeprowadzone w szkołach.**

Historia dla najmłodszych

Propozycja zajęć edukacyjnych dla najmłodszych uczniów szkoły podstawowej (klasy 1-3). Zajęcia są dostosowane do młodych odbiorców, dzieci zdobywają wiedzę poprzez zabawę oraz działania twórcze.

Warsztaty trwają 2 godziny lekcyjne.

Tematy zajęć:

1. Polskie Symbole Narodowe – zajęcia na podstawie materiałów IPN „Historia w kolorach”
2. Historia pewnej niedźwiedzicy, czyli dzieje Bałki Murmańskiej
3. Żołnierz Miś – historia Wojtka, który walczył pod Monte Cassino
4. Lata 80., czyli jeden dzień z życia Waszych rodziców



Wojenna odyseja Antka Srebrnego

Od 2015 r. Oddział IPN w Warszawie wydaje komiksy dla dzieci w serii „Wojenna odyseja Antka Srebrnego”. Jest to opowieść o losach Polaków w czasie II wojny światowej ukazana poprzez przygody tytułowego bohatera i jego przyjaciół. Na bazie komiksów powstały także warsztaty, w czasie których uczniowie przebywają tę samą drogę, którą przebył Antek. Uczestnicy dowiadują się o obronie Grodna we wrześniu 1939 r., poznają sytuację Polaków w łagrach i kołchozach, a następnie razem z bohaterami komiksu uczestniczą w formowaniu się Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie i walczą w Tobruku oraz pod Monte Cassino.

Warsztaty są przeznaczone dla uczniów szkół podstawowych (klasy 4-6), trwają dwie godziny lekcyjne (90 min).

Zajęcia z grą planszową są przeznaczone dla uczniów szkół podstawowych (klasy 4-6), trwają dwie godziny lekcyjne (90 min).



Oprócz komiksów wydano grę planszową pod tym samym tytułem. Pracownicy IPN mogą poprowadzić zajęcia także na podstawie gry – gracze poznają dzieje Polaków w czasie II wojny światowej i przebywają tę samą drogę, co bohaterowie komiksu.



Wehikuł czasu, czyli przygody dziesięciolatków w XX w.

Projekt adresowany jest do uczniów szkół podstawowych (klasy 4–6). Składa się z dziesięciu półtoragodzinnych warsztatów, z których ostatni jest spotkaniem podsumowującym. Celem cyklu jest przybliżenie najmłodszym historii Polski w XX w., skupiając się na historii społecznej. Uczniowie poznają dzieje naszego kraju z perspektywy swoich rówieśników, którzy opowiadają o życiu dzieci w konkretnych momentach historycznych.

Tematy zajęć:

1. Przygody dziesięcioletniego Bartka w 1918 r.
2. Przygody dziesięcioletniej Zosi w 1936 r.
3. Przygody dziesięcioletniego Jurka w 1942 r.
(warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1939–1942)
4. Przygody dziesięcioletniego Michała w 1944 r.
(warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1942–1944)
5. Przygody dziesięcioletniego Piotrka w 1946 r.
(warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1945–1946)
6. Przygody dziesięcioletniej Magdy w 1956 r.
(warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1946–1956)
7. Przygody dziesięcioletniej Hani w 1968 r.
(warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1956–1968)
8. Przygody dziesięcioletniego Mikołaja w latach siedemdziesiątych
(warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1970–1976)
9. Przygody dziesięcioletniej Natalii w latach osiemdziesiątych
(warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1970–1976)
10. WIELKIE SPOTKANIE – warsztat podsumowujący

Istnieje możliwość przeprowadzenia pojedynczego warsztatu bez realizacji całego cyklu.

Zajęcia rocznicowe. Cichociemni

W związku z ustanowieniem przez Sejm RP cichociemnych patronami roku 2016 serdecznie zapraszamy na warsztaty poświęcone tym niezwykłym żołnierzom. Warsztaty są przeznaczone dla uczniów klasy 6 szkoły podstawowej oraz uczniów gimnazjów. W czasie zajęć młodzież nie tylko poznaje historię cichociemnych, ale próbuje też wykonać zadania podobne do tych, z którymi mierzyli się dzielni żołnierze. Uczniowie zapoznają się z archiwalnymi nagraniami z lat 40. z ośrodka szkoleniowego, tzw. małego gaju, oraz ze wspomnieniami cichociemnych.

Zajęcia trwają 2 h.



Zajęcia rocznicowe.

Żołnierze wyklęci

www.wilczetropy.ipn.gov.pl

W związku z dużym zainteresowaniem historią żołnierzy wyklętych proponujemy zajęcia warsztatowe poświęcone antykomunistycznemu podziemiu niepodległościowemu. W czasie spotkania skupiamy się na genezie walki żołnierzy wyklętych, staramy się pokazać dylematy, przed którymi stawali Polacy po II wojnie światowej, pokazujemy także metody zwalczania podziemia przez władzę komunistyczną.

Wszystkie warsztaty są dostosowane do wieku oraz wrażliwości odbiorców.

Warsztaty trwają dwie godziny lekcyjne (90 min).

Szkoła Podstawowa (klasy 5 i 6)

„Żyli prawem wilka” – historia żołnierzy wyklętych...

Gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalne

Za bohaterstwo czekała ich śmierć – historia żołnierzy wyklętych.

Golgota praska – zajęcia poświęcone miejscom represji NKWD i UB w Warszawie.

Osoby zainteresowane tematem żołnierzy wyklętych zapraszamy na stronę internetową www.wilczetropy.ipn.gov.pl. Znajdują się tam opracowania historyczne, biogramy żołnierzy walczących na terenie Mazowsza i Podlasia, a także bogata dokumentacja fotograficzna. Portal zawiera również część edukacyjną: scenariusze lekcji oraz opracowane trasy Rajdów Szlakiem Żołnierzy Wyklętych (wraz z zadaniami do wykonania na trasach). Wszystkie materiały można pobrać i wykorzystać w pracy edukacyjnej.



Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński, tel. (22) 860 70 49, e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

Zajęcia rocznicowe.

Odzyskanie Niepodległości

Warsztaty poświęcone odzyskaniu przez Polskę niepodległości 11 XI 1918 r.

Szkoła Podstawowa

Wehikuł czasu, czyli przygody dziesięcioletniego Bartka w 1918 r.

Bohaterem zajęć jest dziesięcioletni Bartek, który opowiada uczniom o wydarzeniach rozgrywających się w 1918 r. W czasie warsztatów uczniowie dowiadują się o sytuacji Polaków przed I wojną światową oraz o powstaniu Legionów, poznają sylwetki najważniejszych postaci: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego.

Gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalne

Ku Polsce idziemy przez krwawe stygmaty...

Warsztaty ukazują sprawę polską w przededniu I wojny światowej na tle sytuacji międzynarodowej, przedstawiają proces tworzenia Legionów Polskich (z podkreśleniem udziału młodzieży). W czasie zajęć uczniowie interpretują źródła wspomnieniowe oraz ikonograficzne, dzięki czemu mogą odkryć niezwykłą historię jednego z legionistów.

Informacje i zgłoszenia:

Szkoła podstawowa:
Anna Obrębska, tel. (22) 860 70 52, e-mail: anna.obrebska@ipn.gov.pl

Gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalne:
Marcin Łaszczyński, tel. (22) 860 70 49, e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

Zajęcia rocznicowe.
„Powstanie '44”

W związku z 72. rocznicą powstania warszawskiego, którą obchodzimy w 2016 r., zapraszamy nauczycieli i uczniów na warsztaty edukacyjne „Powstanie '44”. Spotkania będą trwały 90 minut i w całości będą opierały się na metodach warsztatowych dostosowanych do możliwości odbiorców. Podczas wszystkich warsztatów będą wykorzystane fotografie z przygotowanej przez Oddział IPN wystawy „Dni Powstania. Warszawa 1944”.

Szkoła podstawowa:**„Na tropach powstańczej przesyłki”**

Warsztaty dla uczniów klas 4–6, w czasie których dzieci dowiedzą się m.in. o życiu ich rówieśników w czasie powstania warszawskiego, a także spróbują roznieść pocztę w ogarniętej walkami Warszawie.

Gimnazjum:**„Tramwajem jadę na wojnę”**

Warsztaty dla uczniów klas 1–3 gimnazjum, w czasie których m.in. stworzą obraz powstańczej Warszawy na podstawie fotografii i kronik wojennych polskich oraz niemieckich, spróbują zinterpretować wiersze poetów powstańczych i ich współczesne aranżacje, a także wykonają inscenizację.

Szkoły ponadgimnazjalne:**„Zarażeni wolnością – Warszawa 1944”**

Warsztaty dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, w czasie których m.in. zapoznają się z polskimi i niemieckimi filmowymi kronikami wojennymi, na podstawie fotografii stworzą narrację o powstaniu warszawskim, a także wezmą udział w dramie.

Zajęcia są bezpłatne, przeprowadzane w szkołach lub w Centrum Edukacyjnym im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia”.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński, tel. (22) 860 70 49, marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

Zajęcia rocznicowe.
Stan wojenny**Szkoła Podstawowa****„Orła WRON-a nie pokona”**

W czasie zajęć uczniowie poznają sytuację Polski na początku lat 80. (kwestie gospodarcze, powstanie „Solidarności”), genę wprowadzenia stanu wojennego, a przede wszystkim rzeczywistość po 13 grudnia 1981 r. Uczniowie poznają różne formy oporu i mają okazję sami wykonać graffiti wyrażające sprzeciw wobec władzy komunistycznej.

Gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalne**„Orła WRON-a nie pokona”**

Warsztaty skupiają się na przedstawieniu form oporu stosowanych przez młodzież w czasie stanu wojennego: od opornika do „gadaty”, metod działania Grup Oporu „Solidarni”, Federacji Młodzieży Walczącej i innych. Uczniowie poznają również sylwetki najmłodszych ofiar stanu wojennego.

**Informacje i zgłoszenia:**

Szkoła podstawowa:
Anna Obrębska, tel. (22) 860 70 52,
e-mail: anna.obrebska@ipn.gov.pl

Gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalne:
Marcin Łaszczyński, tel. (22) 860 70 49,
e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

Historyczne konteksty lektur szkolnych

Lektury szkolne nie zawsze są łatwe w odbiorze, często barierą w zrozumieniu i zinterpretowaniu ich treści jest nieznamość kontekstu historycznego. Podczas proponowanych zajęć uczniowie zdobywają wiedzę na temat wydarzeń historycznych związanych z treścią lektury i wykorzystują ją w pracy nad tekstem literackim. Tematyka zajęć zgodna jest z podstawą programową kształcenia ogólnego z języka polskiego i historii, a także z celami lekcji wychowawczych. Zajęcia trwają 90 minut i są adresowane do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Lekcje mogą odbyć się w szkole lub Centrum Edukacyjnym im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia” przy ul. Marszałkowskiej 21/25.

Tematyka zajęć:

Polskie skrzydła – A. Fiedler *Dywizjon 303*

Zbrodnia Katyńska – Z. Herbert *Guziki*

„Być zwyciężonym i nie ulec – to zwycięstwo” – A. Kamiński *Kamienie na szaniec*

„O powszechności powstania” – M. Białoszewski *Pamiętnik z powstania warszawskiego*

„Trzeci pogrzeb Anody” – losy żołnierzy wyklętych

„Trzynastego grudnia roku pamiętnego...” – poezja stanu wojennego

Stać po właściwej stronie – poezja S. Barańczaka

Informacje i zgłoszenia

Edyta Gula, tel. (22) 860 70 47, e-mail: edyta.gula@ipn.gov.pl

„Bój o miasto 1944”

Wykłady dotyczące walk w poszczególnych dzielnicach Warszawy, połączone z projekcjami multimedialnymi, bądź warsztaty terenowe w miejscach działań powstańczych. Zajęcia przeznaczone dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, trwają ok. 2 godzin lekcyjnych.

Informacje i zgłoszenia

Izabela Matuszewska, tel. (22) 860 70 23, e-mail: izabela.matuszewska@ipn.gov.pl

Rogate dusze.

Młodzież polska wobec przełomów politycznych

Projekt skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Uczniowie zapoznają się z postawami przyjmowanymi przez młodzież w trakcie przełomowych wydarzeń historycznych oraz uświadamiają sobie fakt, iż jest ona trwałym składnikiem procesów historycznych i może te procesy świadomie kształtować. Cykl obejmuje pięć 90-minutowych spotkań, które składają się z dwóch części: wykładowej i warsztatowej.

Tematy zajęć:

1. Bezrobocie szkolne – konflikt pokoleń, czyli dojrzałość gimnazjalisty
2. Szkoła i wojna, czyli budowanie Niepodległej
3. Dziś, jutro, pojutrze, czyli pod okupacją
4. Byli za młodzi, by iść do Powstania, czyli uczniowie wyklęci
5. Orła WRON-a nie pokona, czyli rzeczywistość szkolna lat osiemdziesiątych

Prosimy o wcześniejsze zgłoszenia telefoniczne lub mailowe.



Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczynski, tel. (22) 860 70 49, marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

Projekt edukacyjny „Polskie miesiące”

Adresowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych zainteresowanych przełomowymi wydarzeniami w historii PRL. Cykl składa się z sześciu warsztatów edukacyjnych, odbywających się raz w miesiącu w Centrum Edukacyjnym im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia”. Warsztaty trwają 2 godziny i są poprzedzone 30-minutowym wykładem połączonym z prezentacją multimedialną.

Tematy warsztatów edukacyjnych:

1. Przed Październikiem był Czerwiec. Polskie miesiące 1956 r.
2. Młodzież żąda wolności. Marzec 1968 r.
3. Rozstrzelani stocznioowcy. Grudzień 1970 r.
4. Odłożony kryzys. Czerwiec 1976 – Sierpień 1980 r.
5. Stan wojenny. Grudzień 1981 r.
6. Upadek PRL-u. Od obrad Okrągłego Stołu do wyborów 4 czerwca 1989 r.



Informacje i zgłoszenia:
dr Dariusz Gałaszewski, tel. (22) 860 70 46, dariusz.galaszewski@ipn.gov.pl

Wolność i nowoczesność.

Historia polityczna i przemiany cywilizacyjne
Warszawy w latach 1914–1989

Czas: 45 lub 90 min.

Uczestnicy: 1 klasa (w wypadku zamówienia samej prezentacji klasy można łączyć).

Seria zajęć poświęconych Warszawie jako stolicy Polski. Podczas lekcji i warsztatów uczniowie dowiadują się, jakie funkcje pełni stolica państwa i jakie niesie to konsekwencje dla stołeczności: polityczne, społeczne, demograficzne, kulturalne itp. Wśród omawianych tematów będą przewijać się wątki władzy i wojska, komunikacji, „swoich” i przyjezdnych, urbanistyki i architektury, pamięci historycznej warszawiaków i upamiętnień zorganizowanych przez władzę.

Lekcje będą składać się z prezentacji połączonej z wykładem i warsztatów w grupach. W prezentacji wykorzystane będą źródła ikonograficzne (zdjęcia, mapy, plany, karykatury, ulotki, plakaty itp.), warsztaty będą zachęcać do kreatywności w oparciu o zdobytą wiedzę i zaproponowane źródła historyczne (projekt winiety gazety z epoki, ulotki wyborczej/werbunkowej, projekt gry ulicznej na zadany temat i in.).

Każda lekcja ma swój odpowiednik w plenerze: spacer historyczny (lub gra miejska) z kartą pracy dotyczący każdego z poniższych tematów. Podczas spaceru przydaje się bardzo aparat fotograficzny (np. ten z komórki). Poniżej prezentujemy tematy zajęć:

1. Варшава – Warschau – Warszawa (1914–1918)
2. Stolica Odrodzonej Rzeczypospolitej (1918–1939)
3. Warszawa bohaterska (1939–1945)
4. Socstolica (1944–1989)
5. Warszawa antykomunistyczna (1944–1989)

Informacje i zapisy:
Michał Zarychta, tel. (22) 860 70 51, e-mail: michal.zarychta@ipn.gov.pl

Zajęcia dla maturzystów

Zajęcia adresowane są przede wszystkim do uczniów liceów ogólnokształcących, którzy zamierzają zdawać maturę z historii na poziomie rozszerzonym. Celem zajęć jest przybliżenie wybranych zagadnień z dziejów Polski, Europy i świata w półwieczu obejmującym lata 1939–1989 oraz ćwiczenie tzw. umiejętności maturalnych (rozwiązywanie zadań testowych, analiza tekstów źródłowych, pisanie wypracowań). Przewiduje się dwanaście spotkań w blokach 3–4-godzinnych.

Podsumowaniem zajęć będzie sprawdzenie wiedzy i umiejętności abiturientów zgodnie z wymogami arkusza maturalnego na poziomie rozszerzonym.

Miejsce na zajęcia udostępniają zainteresowane szkoły. Grupy liczące minimum 20 słuchaczy można zgłaszać do końca października 2016 r.

Tematy zajęć:

1. II wojna światowa – działania zbrojne i polityka
2. Państwo Polskie i obywatele RP w latach 1939–1945
3. Koalicja antyniemiecka okresu II wojny światowej
4. Dekolonizacja po II wojnie światowej
5. Globalna rywalizacja supermocarstw
6. Pierwsze lata Polski Ludowej (1944–1956)
7. Epoka Gomułki (1956–1970)
8. Dekada Gierka (1970–1980)
9. Ostatnie dziesięciolecie PRL (1980–1989)
10. Kryzysy w PRL – „polskie miesiące”
11. Przemiany cywilizacyjne w XX w.
12. „Jesień Narodów” w 1989 r.



Informacje i zgłoszenia:

dr Paweł Kosiński, tel. (22) 860 70 43, pawel.kosinski@ipn.gov.pl
Magdalena Duber, tel.(22) 860 70 48, magdalena.duber@ipn.gov.pl

Pogrzebana pamięć

Terenowe warsztaty edukacyjne odbywające się na warszawskich Powązkach i skierowane do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Zajęcia są tematycznie związane z bohaterami *Kamieni na szaniec*, ofiarami represji systemu komunistycznego i żołnierzami wyklętymi.



Informacje i zgłoszenia:

dr Dariusz Gałaszewski, tel. (22) 860 70 46, dariusz.galaszewski@ipn.gov.pl
Marcin Łaszczynski, tel. (22) 860 70 49, marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

Gry uliczne

Mały sabotaż w Warszawie lat 1939-1944

W czasie gry miejskiej uczestnicy przenoszą się do okupacyjnej Warszawy i wcielają się w oddział harcerzy z Szarych Szeregów. Drużyny nie tylko dowiadują się o najważniejszych akcjach małego sabotażu, ale również same wykonują niektóre zadania (m.in. projektują plakaty, wykonują fotografie w miejscach historycznych wydarzeń).

Poczty powstańczej Warszawy

W czasie gry uczestnicy m.in. dowiadują się, gdzie stał budynek Poczty Głównej, w jaki sposób funkcjonowała Poczta Polowa, jakie były zasady pisania listów. Drużyny zdobywają wiadomości, wykonując różnorodne zadania, np. konstruują skrzynkę pocztową, przechodzą „kanałami” i uciekają przed „gołębiarzem”.

Poeci walczącej Warszawy

Gra szlakiem warszawskich poetów, którzy tworzyli w czasie II wojny światowej. Uczestnicy odkrywają miejsca związane zarówno ze znanymi jak i zapomnianymi poetami, oraz zapoznają się z ich twórczością.

Drugi obieg okupowanej Warszawy

Gra uliczna związana z miejscami, w których redagowano, drukowano oraz kolportowano wydawnictwa drugiego obiegu w okupowanej Warszawie. Uczniowie tworzą zespoły kolporterów podziemnej prasy, a w czasie gry ulicznej docierają m.in. do punktu kontaktowego, w którym na wybuch powstania oczekiwał Aleksander Kamiński z zespołem redakcyjnym *Biuletynu Informacyjnego* oraz odnajdują drukarnię, w której drukowano książkę *Kamienie na szaniec*.



Spacer historyczne po Warszawie

Варшава – Warschau – Warszawa (1914–1918)

Od miasta gubernialnego do stolicy odradzającej się Polski. Uczestnicy spaceru poznają miejsca związane z najważniejszymi wydarzeniami tamtego czasu. Oprócz wielkiej polityki poznają elementy historii społecznej i gospodarczej okresu Wielkiej Wojny (struktura społeczna Warszawy i jej przemiany, wpływ wojny na życie mieszkańców Warszawy i trudności związane z długotrwałą okupacją i gospodarką wojenną), zlokalizują nieistniejące budowle z tamtego okresu, przejdą śladami mieszkańców Warszawy – tych zwykłych i tych znanych z kart podręczników.

Stolica Niepodległej (1918–1939)

Uczestnicy spaceru przypomną sobie symbole dawnej świetności Warszawy i poznają ich rolę w budowaniu pozycji stolicy odrodzonej Rzeczypospolitej. Odnajdą także symbole podległości Warszawy wobec Petersburga – te istniejące, a także te zniszczone. Trzecim etapem spaceru będzie Warszawa nowoczesna i monumentalna. Uczestnicy zobaczą miejsca, które powstały w wyniku sojuszu architektów i polityków zawartego w celu podkreślenia siły i skuteczności państwa polskiego. W trakcie spaceru odnajdziemy także ślady stołecznej codzienności okresu międzywojennego.

Warszawa bohaterska (1939–1945)

Spacer rozpocznie się w Warszawie wrześniowej – nękanej nalotami i pożarami, ale i Warszawie nieugiętej, która zachowuje swą stołeczność mimo klęski. Poznamy miejsca związane z walkami wrześniowymi, działalnością podziemną (także jej trudną, często prozaiczną codziennością), czynnym i biernym oporem wobec okupanta. Siłą rzeczy uczestnicy odnajdą także ślady Warszawy *nur für Deutsche*, ślady katów i ich ofiar z okresu okupacji niemieckiej. W ostatniej części spaceru poznamy miejsca związane z powstaniem warszawskim, a szczególnie z miejscami pobytu i działalności władz Polskiego Państwa Podziemnego.

Socstolica (1945–1956)

Spacerowicze ruszą śladem odbudowy stolicy. Zaczną od gruzów, pośród których odradzało się życie – niezależnie od panujących władz, samorzutnie i bez wielkiego rozgłosu. Pozną cele i symbolikę narzuconego Warszawie i jej mieszkańcom socrealizmu. Odnajdą miejsca związane z aparatem terroru stalinowskiego i z działalnością drugiej konspiracji, która starała się bronić niepodległości Polski i wolności Polaków. Spacer zakończymy serią miejsc związanych z zakończeniem okresu stalinowskiego w październiku 1956 r.

Lekcja z historii najnowszej

Lekcje przeznaczone dla uczniów wszystkich typów szkół. Zajęcia trwają 90 min i są przeprowadzane w szkole przez przeszkolonych do tego celu edukatorów. Uczniowie poznają jeden z tematów związanych z historią najnowszą Polski. Dzięki bogatym materiałom źródłowym i zastosowaniu różnorodnych metod dydaktycznych lekcje zachęcają do samodzielnych poszukiwań. Zajęcia są bezpłatne.

W ofercie znajdują się następujące tematy:

1. PRL - państwo totalitarne?
2. Prześladowani i aparat terroru 1944-1989
3. Sztuka w służbie propagandy
4. Dzieje pewnego eksperymentu - gospodarka PRL
5. Z flagą narodową przez najnowszą historię Polski
6. „W samo południe” - wybory 4 czerwca 1989 r.
7. „A więc wojna...” - polski wrzesień 1939 r.
8. Polacy ratujący Żydów
9. „Grudniowy wstał świt, nie wiedział nikt nic...” - stan wojenny w Polsce
10. Historie żołnierzy z wyrokiem - polskie podziemie niepodległościowe po 1945 r.
11. Zbrodnia wołyńska

Zima w mieście/Lato w mieście

Historycy OBEN IPN mogą przeprowadzić zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach akcji „Zima w mieście” oraz „Lato w mieście”. Zajęcia są dostosowane do wieku odbiorców, trwają ok. 2 godzin.

Prosimy o wcześniejsze zgłoszenia.



Pracownicy Oddziału IPN w Warszawie brali udział w opracowaniu następujących pakietów:

Auschwitz – pamięć dla przyszłości

Czerwiec '76 – krok ku wolności

Polskie Państwo Podziemne w latach 1939–1941

Prymas Tysiąclecia – Kardynał Stefan Wyszyński

Stan wojenny

Stosunki polsko-ukraińskie w latach 1939–1947

Zagłada Żydów polskich w czasie II wojny światowej

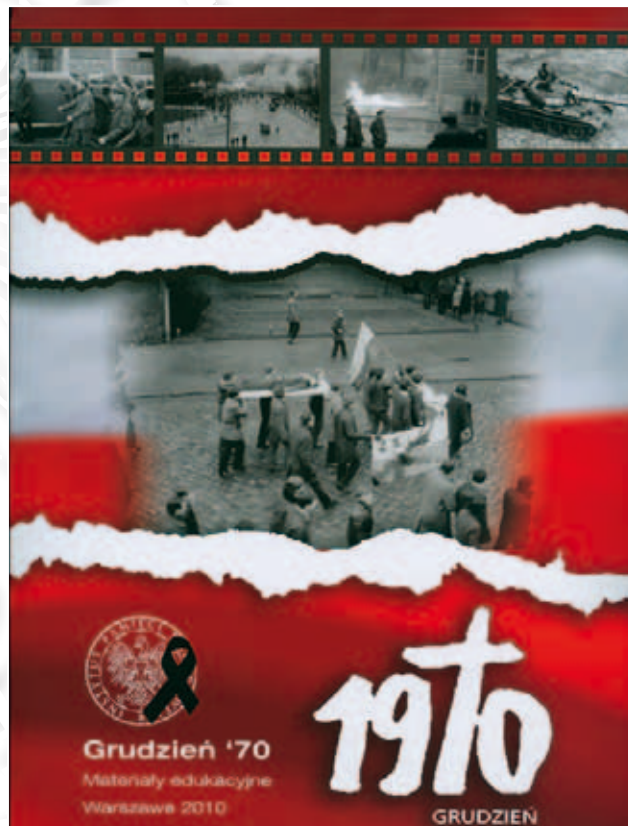
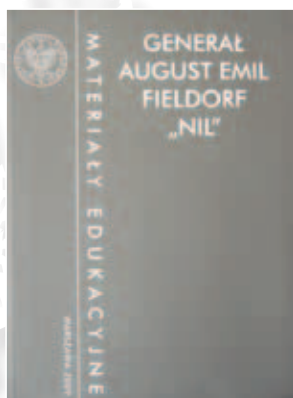
Polacy ratujący Żydów w latach II wojny światowej

Generał August Emil Fieldorf „Nil”

Grudzień '70

Istnieje możliwość przeprowadzenia przez pracowników OBEN IPN w Warszawie warsztatów prezentujących sposób wykorzystania pakietów w edukacji szkolnej.

Terminy do uzgodnienia.



Informacje i zgłoszenia:

Edyta Gula, tel. (22) 860 70 47, edyta.gula@ipn.gov.pl
dr Tomasz Łabuszewski, tel. (22) 860 70 32, tomasz.labuszewski@ipn.gov.pl

Historycy OBBH IPN w Warszawie mogą wygłosić następujące wykłady:

Rząd Polski na Uchodźstwie (organizacja, działalność, stosunki z aliantami i ZSRR)

Udział Polaków w walkach na froncie zachodnim podczas II wojny światowej

Polityka III Rzeszy i ZSRR na okupowanych ziemiach polskich (1939–1945)

Budowa komunistycznych struktur władzy w okupowanej Polsce w latach 1941–1944

Armia Krajowa na kresach północno-wschodnich

Opór zbrojny po 1944 r. – wybór czy konieczność?

Aparat bezpieczeństwa w Polsce w latach 1944–1989: struktura, kadry, metody pracy, ofiary

„Wojna domowa” czy walka z okupantem sowieckim i podporządkowanymi mu strukturami partyjno-państwowymi w latach 1944–1956?

Podziemie niepodległościowe na Mazowszu w latach 1944–1956

Przeciwko swoim. Komuniści w poszukiwaniu wroga wewnętrznego w Polsce (1948–1956)

Struktury kontrwywiadu cywilnego Polski Ludowej w latach 1944–1956

Kultura socrealistyczna: forma „realizmu magicznego”?

Telewizja w życiu społecznym Polaków w latach 60.

Gomułkowska „mała stabilizacja”

Postawy intelektualistów polskich w okresie PRL-u

Obchody Milenium Chrztu Polski i Tysiąclecia Państwa Polskiego

Polska pod rządami Edwarda Gierka

Tajni współpracownicy Służby Bezpieczeństwa (1944–1989)

Ideologia i system komunistyczny wobec religii i Kościoła w PRL

Polska „Solidarności” i stanu wojennego

Kryzysy społeczno-polityczne w PRL

PRL – państwo suwerenne czy zależne?

Istnieje możliwość zorganizowania w miastach województwa mazowieckiego „Dni IPN-u”, w ramach których prezentowane byłyby wystawy, wykłady i warsztaty.

Informacje i zgłoszenia:

dr Tomasz Łabuszewski, tel. (22) 860 70 32, tomasz.labuszewski@ipn.gov.pl

Pokazy filmów z wykładami

Istnieje możliwość zorganizowania pokazów filmów przygotowanych przy udziale pracowników OBEN w Warszawie. Pokazom towarzyszą wykłady popularnonaukowe.

Proponowane filmy:

„Huzar”

Ruch Oporu Armii Krajowej

11 Grupa Operacyjna NSZ

„Czerwona Oberża”

Kryptonim „Orzeł”

V Komenda WiN

„W drodze do ojczyzny..”

Oddział BOA

Samoobrona Ziemi Grodzieńskiej

Komendant „Olech”

„Młot”

Bracia Kmiołkowie

„Łupaszka”

Pomorski rajd majora „Łupaszki”

„Jeż”

Rejon NSZ Mrozy

Generał „Nil”

Słowo Honoru (dokument fabularyzowany)

„Anoda” (dokument fabularyzowany)

Tajny Współpracownik (dokument fabularyzowany)

Śmierć rotmistrza Pileckiego (dokument fabularyzowany)

Konferencje naukowe

Konferencja popularnonaukowa związana z obchodami 70. rocznicy rozbicia więzienia w Pułtusku

- 6 października 2016 r.

„Ruch Oporu Armii Krajowej”

- 24 listopada 2016 r.

„Powiat Ostrów Mazowiecka w pierwszej dekadzie rządów komunistycznych”

- konferencja popularnonaukowa połączona z promocją książki - 2 połowa 2016 r.

„Blżej prawdy - spory o historię PRL”

- konferencja naukowo-edukacyjna. Centrum Edukacyjne IPN Przystanek Historia, styczeń 2017 r.

Konferencja ma być odzwierciedleniem na niewiedzę i merytoryczne zamieszanie dotyczące faktów i ocen ważnych wydarzeń Polski powojennej oraz życiorysów ważnych postaci.

Poruszone zostaną tematy drażliwe, niejednokrotnie (co nie znaczy zawsze) funkcjonujące w przestrzeni medialnej i świadomości społecznej w dwóch sprzecznych narracjach, z których jedna została podważona na gruncie naukowym, a mimo to bywa traktowana jako obowiązująca.



Informacje:

dr Tomasz Łabuszewski, tel. (22) 860 70 32, tomasz.labuszewski@ipn.gov.pl

Informacje i zgłoszenia:

dr Dariusz Gałaszewski, tel. (22) 860 70 46, dariusz.galaszewski@ipn.gov.pl

Rekonstrukcje historyczne

W ramach cyklu „Bohaterowie Warszawy” 22 lutego 2009 r. przygotowana została w historycznym miejscu rekonstrukcja zamachu na kata Warszawy Brigadeführera SS i generała policji Franza Kutschere.

Od 2007 r. na zakończenie corocznego Rajdu Szlakiem Żołnierzy Wyklętych organizowane są rekonstrukcje ataków partyzantów podziemia antykomunistycznego na placówki NKWD i UB. W czerwcu 2016 r. w Ostrowi Mazowieckiej 80 rekonstruktorów, przy wsparciu historycznych samochodów, odegrało scenę odbicia więźniów z rąk funkcjonariuszy UB.



Informacje:
dr Dariusz Gałaszewski, tel. (22) 860 70 46, e-mail: dariusz.galaszewski@ipn.gov.pl

Rajdy historyczne



Od dziewięciu lat Oddział IPN w Warszawie we współpracy z samorządem terytorialnym województwa mazowieckiego organizuje rajd historyczny szlakiem „żołnierzy wyklętych”, w którym uczestniczy młodzież szkolna, harcerze i kombatanci. Celem rajdu jest przypomnienie najważniejszych dowódców podziemia powojennego z Mazowsza i Podlasia – postaci niezwykle zasłużonych dla idei niepodległościowej – oraz odnalezienie miejsc i świadków związanych z ich działalnością. W trakcie rajdu podzielona na patrole młodzież kolportuje okolicznościowe broszury i pocztówki prezentujące sylwetki patronów imprezy. Przemarszom patroli rajdowych towarzyszą także akcje grup rekonstrukcji historycznej, których członkowie wcielają się w rolę grup operacyjnych UB i NKWD. Finałem każdego rajdu jest rekonstrukcja historyczna ukazująca akcje zbrojne podziemia niepodległościowego Mazowsza i Podlasia (najczęściej z udziałem młodzieży).

Informacje:
dr Dariusz Gałaszewski, tel. (22) 860 70 46, e-mail: dariusz.galaszewski@ipn.gov.pl

W ramach dotychczasowych prac badawczych OBEP IPN w Warszawie powstały następujące publikacje:

- Grudzień 1970 w dokumentach MSW*, wybór, wstęp i oprac. J. Eisler, Warszawa 2000.
- Czerwiec 1976 w materiałach archiwalnych*, wybór, wstęp i oprac. J. Eisler, Warszawa 2001.
- Czerwiec '76 – krok ku wolności* (teka edukacyjna IPN), Warszawa 2002.
- Czerwiec 1976 – spory i refleksje po 25 latach*, red. P. Sasanka i R. Spątek, Warszawa 2003.
- Co nam zostało z tych lat... Opozycja polityczna 1976–1980 z dzisiejszej perspektywy*, red. J. Eisler, Warszawa 2003.
- Ostatni leśni 1948–1953*, red. T. Łabuszewski, Warszawa 2003.
- J. Pawłowicz, *Chwała bohaterom! Mieszkańcy Mazowsza Zachodnio-Północnego sądownictwa przez Wojskowe Sądy Rejonowe 1946–1955*, Warszawa 2003.
- Oblicza Marca 1968*, red. K. Rokicki i S. Stępień, Warszawa 2004.
- Kryptonim „Orzeł”. Warszawski Okręg Narodowego Zjednoczenia Wojskowego w dokumentach 1947–1954*, wybór i oprac. K. Krajewski, T. Łabuszewski, J. Pawłowicz, L. Żebrowski, Warszawa 2004.
- „Zwyczajny” resort. Studia o aparacie bezpieczeństwa 1944–1956*, red. K. Krajewski, T. Łabuszewski, Warszawa 2005.
- Powstanie Warszawskie. Fakty i mity*, red. K. Krajewski i T. Łabuszewski, Warszawa 2006.
- J. Eisler, *Polski rok 1968*, Warszawa 2006.
- P. Sasanka, *Czerwiec 1976. Geneza – przebieg – konsekwencje*, Warszawa 2006.
- Płockie Milenium. Uroczystości milenijne w diecezji płockiej w tajnych dokumentach Służby Bezpieczeństwa*, wstęp, wybór i oprac. J. Pawłowicz, Toruń 2006.
- P. Sasanka, S. Stępień, *Czerwiec 1976. Radom, Ursus, Płock*, Warszawa 2006.
- „Jesteście naszą wielką szansą”. Młodzież na rozstajach komunizmu 1944–1989* (folder konferencji), red. M. Koszyńska i T. Łabuszewski, Warszawa 2006.
- J. Pawłowicz, *Ludzie płockiej bezpieki. Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Płocku 1944–1956*, Warszawa 2007.
- Departament X MBP. Wzorce – struktury – działanie*, red. K. Rokicki, Warszawa 2007.
- Twarze warszawskiej „bezpieki”* (katalog wystawy), red. M. Koszyńska, K. Rokicki, P. Sasanka, S. Stępień, Warszawa 2007.
- Twarze mazowieckiej „bezpieki”* (katalog wystawy), red. J. Pawłowicz, M. Rybicka, Warszawa 2007.
- „Śladami zbrodni”. Projekt edukacyjny. Materiały dla nauczycieli*, red. M. Koszyńska, W. Młynarczyk, T. Łabuszewski, Warszawa 2007.

- W objęciach Wielkiego Brata. Sowieci w Polsce 1939–1993* (katalog konferencji), red. K. Rokicki, P. Sasanka, Warszawa 2007.
- W objęciach Wielkiego Brata. Sowieci w Polsce 1944–1993* (katalog wystawy), red. E. Kowalczyk, Warszawa 2008.
- K. Krajewski, T. Łabuszewski, *„XVI” Okręg Narodowego Zjednoczenia Wojskowego* (broszura), Warszawa–Ostrołęka–Kadzidło 2008.
- Rotmistrz Witold Pilecki 1901–1948*, oprac. J. Pawłowicz, Warszawa 2008.
- J. Eisler, *„Polskie miesiące” czyli kryzys(y) w PRL*, Warszawa 2008.
- A. Dudek, J. Eisler, A. Friszke, A. Paczkowski, P. Sasanka, *Drogi do wolności, drogi do wspólnej Europy 1945–2007*, red. J. Eisler, Warszawa 2008.
- W osaczeniu. Społeczeństwo Płocka i powiatu płockiego w tajnych dokumentach Służby Bezpieczeństwa w latach 1957–1975*, oprac. J. Pawłowicz, Toruń 2008.
- „Jesteście naszą wielką szansą”. Młodzież na rozstajach komunizmu 1944–1989*, red. P. Ceranka i S. Stępień, Warszawa 2009.
- K. Krajewski, T. Łabuszewski, J. Pawłowicz, *Zapomniani bohaterowie Polski Podziemnej (ROAK i NZW na Mazowszu)* (materiały edukacyjne i okolicznościowe), Warszawa–Ciechanów 2009.
- W objęciach Wielkiego Brata. Sowieci w Polsce 1944–1993*, red. K. Rokicki i S. Stępień, Warszawa 2009.
- Jarosław Guzy. U źródeł złego i dobrego. Rozmowy z pierwszym przewodniczącym Krajowej Komisji Koordynacyjnej NZS*, oprac. R. Spątek, Warszawa 2009.
- Niepiękny wiek XX. Profesorowi Tomaszowi Szarocię w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. J. Eisler i in., Warszawa 2010 (koedycja z Instytutem Historii PAN).
- Rzeczpospolita utracona. Następstwa nazizmu i komunizmu na ziemiach polskich*, red. J. Eisler i K. Rokicki, Warszawa 2010.
- J. Kurtyka, J. Pawłowicz, *Generał Leopold Okulicki 1898–1946*, Warszawa 2010.
- Polska Partia Socjalistyczna. Dlaczego się nie udało?*, red. R. Spątek, Warszawa 2010.
- K. Krajewski, T. Łabuszewski, *„Żołnierze Wyklęci” Mazowsza i Podlasia 1944–1952* (materiały edukacyjne i okolicznościowe), Warszawa–Brok 2011.
- Rzeczpospolita utracona. A Republic Lost* (album), red. T. Łabuszewski, Warszawa 2011.
- K. Rokicki, *Literaci. Relacje między literatami a władzami w PRL w latach 1956–1970*, Warszawa 2011.
- Władza w PRL. Ludzie i mechanizmy*, red. K. Rokicki, R. Spątek, Warszawa 2011.
- J. Eisler, *Grudzień 1970. Geneza, przebieg, konsekwencje*, wyd. II popr. i uzupełnione, Warszawa 2012.
- Jan Józef Lipski z perspektywy XXI wieku* (materiały pokonferencyjne), red. K. Rokicki, Warszawa 2012.

- Komunistyczne amnestie 1945-1947 - drogi do „legalizacji” czy zagłady* (materiały pokonferencyjne), red. W. Muszyński, Warszawa 2012.
- N jak „Nowa”. Od wolnego słowa do wolności 1977-1989* (album), koncepcja W. Borowik, Warszawa 2012 (koedycja ze Stowarzyszeniem Wolnego Słowa).
- P. Sasanka, S. Stępień, *Zimna wojna. Krótka historia podzielonego świata* (album), Warszawa 2012.
- Śladami zbrodni. Przewodnik po miejscach represji komunistycznych lat 1944-1956* (album), red. T. Łabuszewski, Warszawa 2012.
- K. Krajewski, T. Łabuszewski, „*Żołnierze Wyklęci*” *Mazowsza i Mazur 1944-1956* (materiały edukacyjne i okolicznościowe), Warszawa-Myszyniec 2012.
- K. Krajewski, T. Łabuszewski, J. Pawłowicz, *Ruch Oporu Armii Krajowej na Północnym Mazowszu 1945-1954* (materiały edukacyjne i okolicznościowe), Warszawa-Mława 2013.
- Bez (auto)cenzury. Z Wojciechem Bogaczykiem rozmawia Bartłomiej Noszczak*, Warszawa 2013.
- J. Eisler, *Siedmiu wspaniałych. Poczet pierwszych sekretarzy KC PZPR*, Warszawa 2014.
- K. Krajewski, „*Doliniacy*” 1943-1945 (materiały edukacyjne i okolicznościowe), Warszawa 2014.
- Fotografie bez cenzury 1976-1989* (album), oprac. P. Sasanka, S. Stępień, T. Gleb, Warszawa 2014.
- Kurpie - Semper Fidelis* (materiały edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych), Warszawa 2014.
- R. Spałek, *Komuniści przeciwko komunistom. Poszukiwanie wroga wewnętrznego w kierownictwie partii komunistycznej w Polsce w latach 1948-1956*, Warszawa-Poznań 2014.
- K. Krajewski, T. Łabuszewski, *6. Brygada Wileńska AK i Obwód „Jezioro” (Sokołów Podlaski)* (materiały edukacyjne i okolicznościowe), Warszawa-Sokołów Podlaski 2015.
- K. Krajewski, *Podziemna walka AK-AKO-WiN na Ziemi Ostrowskiej (1944-1947)*, Warszawa-Ostrów Mazowiecka 2016.

Komiksy

- K. Wyrzykowski, S. Zajączkowski, „*Łupasza*” 1939, konsultacja historyczna K. Krajewski i T. Łabuszewski, Warszawa 2009.
- K. Wyrzykowski, S. Zajączkowski, *Wyzwolenie? 1945*, konsultacja historyczna K. Krajewski i T. Łabuszewski, Warszawa 2010.
- K. Wyrzykowski, S. Zajączkowski, „*Zygmunt*”. *Zygmunt Błażejewicz*, konsultacja historyczna K. Krajewski i T. Łabuszewski, Warszawa 2011 („Wilcze Tropy”, z. 1).
- K. Wyrzykowski, S. Zajączkowski, „*Orlik*”. *Marian Bernaciak*, konsultacja historyczna K. Krajewski i T. Łabuszewski, Warszawa 2011 („Wilcze Tropy”, z. 2).

- K. Wyrzykowski, S. Zajączkowski, *Zamach na Kutschere 1 lutego 1944*, konsultacja historyczna K. Krajewski, T. Łabuszewski, Warszawa 2012 („W imieniu Polski Walczącej”, z. 1).
- K. Wyrzykowski, S. Zajączkowski, „*Młot*”. *Władysław Łukasiuk*, konsultacja historyczna K. Krajewski i T. Łabuszewski, Warszawa 2013 („Wilcze Tropy”, z. 3).
- K. Wyrzykowski, S. Zajączkowski, *Kampinos '44*, konsultacja historyczna K. Krajewski, T. Łabuszewski, Warszawa 2014 („W imieniu Polski Walczącej”, z. 2).
- K. Wyrzykowski, S. Zajączkowski, „*Akcja pod Arsenalem 26 marca 1943*”, konsultacja historyczna K. Krajewski, T. Łabuszewski, Warszawa 2015 („W imieniu Polski Walczącej”, z. 3).
- T. Robaczewski, H. Ronek, „*Obrona Grodna 1939 r.*”, konsultacja historyczna T. Łabuszewski, Warszawa 2015 („Wojenna odyseja Antka Srebrnego”, z. 1).
- T. Robaczewski, H. Ronek, „*Ucieczka z nieludzkiej ziemi 1940 r.*”, konsultacja historyczna T. Łabuszewski, Warszawa 2015 („Wojenna odyseja Antka Srebrnego”, z. 2).
- T. Robaczewski, H. Ronek, „*Szczury Tobruku 1941 r.*”, konsultacja historyczna T. Łabuszewski, Warszawa 2015 („Wojenna odyseja Antka Srebrnego”, z. 3).
- T. Robaczewski, H. Ronek, „*Bitwa pod Monte Cassino 1944 r.*”, konsultacja historyczna T. Łabuszewski, Warszawa 2015 („Wojenna odyseja Antka Srebrnego”, z. 4).
- T. Robaczewski, H. Ronek, „*Wojenna odyseja Antka Srebrnego*” pakiet edukacyjny, konsultacja historyczna T. Łabuszewski, Warszawa 2015.
- K. Wyrzykowski, S. Zajączkowski, „*Żelazny*”. *Zdzisław Badocha*, konsultacja historyczna K. Krajewski, T. Łabuszewski, Warszawa 2016 („Wilcze tropy”, z. 5).

Serie wydawnicze:

„Warszawa nie?pokonana”

- Warszawa. Miasto w opresji*, red. K. Krajewski i M. Pietrzak-Merta, Warszawa 2010.
- P. Pleskot, R. Spałek, *Pokolenie 82-90. Niezależne Zrzeszenie Studentów na Uniwersytecie Warszawskim we wspomnieniach (1982-1990)*, Warszawa 2011.
- E. Kowalczyk, K. Pawlicka, *Działalność Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego na m.st. Warszawę (1944-1954)*, Warszawa 2011.
- Cudzoziemcy w Warszawie 1945-1989. Studia i materiały*, red. P. Pleskot, Warszawa 2012.



Warszawa niezłomna. Antysystemowe formy opozycji i oporu społecznego w stolicy (1980-1989), red. B. Noszczak, Warszawa 2013.

Niebezpieczna wolność. „Uczeń Polski” (1979-1989). Fakty, wspomnienia, dokumenty, red. B. Noszczak, Warszawa 2013.

P. Pleskot, *Dyplomata czyli szpieg? Działalność służb kontrwywiadowczych PRL wobec zachodnich placówek dyplomatycznych w Warszawie (1956-1989)*, cz. 1 i 2, Warszawa 2013.

Komuniści w międzywojennej Warszawie, red. E. Kowalczyk, Warszawa 2014.

P. Pleskot, *Miasto śmierci. Pytania o morderstwa polityczne popełnione w Warszawie (1956-1989)*, Warszawa 2015.

B. Noszczak, *Etos gniewu. Antykomunistyczne organizacje młodzieżowe w Warszawie (1944-1989)*, Warszawa 2015.

T. Ruzikowski, *Międzyzakładowy Robotniczy Komitet „Solidarności”. Relacje i dokumenty*, Warszawa 2015.

P. Pleskot, *Ślepa (czerwona) uliczka. Stołeczne struktury Ministerstwa Informacji i Propagandy (1944-1947)*, Warszawa 2016.

„Mazowsze niepokornych”

Między wierszami wierszy. Antologia poezji drugiego obiegu wydawniczego na Mazowszu (1976-1989), red. B. Noszczak i K. Rokicki, Warszawa 2009.

M. Bielak, J. Pawłowicz, *Znane - nieznanne. Prasa niezależna na Mazowszu 1976-1989*, Warszawa 2010.

„Mazowsze i Podlasie w ogniu 1944-1956”

Powiat Sokołów Podlaski, red. K. Krajewski i T. Łabuszewski, Warszawa 2006.

Powiat Pułtusk, red. K. Krajewski i T. Łabuszewski, Warszawa 2008.

M. Bechta, „...między Bolszewią a Niemcami”. *Konspiracja wojskowa i polityczna Polskiego Obozu Narodowego na Podlasiu w latach 1939-1952*, Warszawa 2009.

Powiat Ostrołęka, red. K. Krajewski, Warszawa 2009.

Powiat Siedlce w pierwszej dekadzie rządów komunistycznych, red. K. Krajewski, Warszawa 2011.



„Dopalenie Kresów”

Okręg Nowogródzki AK w dokumentach, wybór i oprac. K. Krajewski, Warszawa 2009.

K. Krajewski, T. Łabuszewski, P. Niwiński, *Brygady „Łupaszki”. 5. i 6. Wileńska Brygada AK w fotografii 1943-1952*, Warszawa 2010.

E. Kowalczyk, *Działalność Związku Patriotów Polskich na Wileńszczyźnie 1944-1946*, Warszawa 2010.

„Szlakiem Narbutta”. *Organ Polskich Sił Zbrojnych Ziemi Lidzkiej - Czasopismo Ziemi Lidzkiej 1943-1945*, wybór i oprac. K. Krajewski, Warszawa 2015.

Prace badawcze

Życie na przekór. Młodzieżowa kontestacja systemu w ostatniej dekadzie PRL (1980-1989) - nowe tropy i pytania badawcze (materiały pokonferencyjne), red. B. Noszczak, Warszawa 2016.

Zapowiedzi:

Publikacje

M. Bechta, W. Muszyński, *Narodowe Zjednoczenie Wojskowe wobec Pax Sovietica (1944-1963)* (w ramach CPB)

P. Kosicki, *Rewolucyjni katolicy: personalizm i europejskie więzi polskiej inteligencji katolickiej 1939-1956*

J. Pawłowicz, *SB w powiecie i województwie płockim*

Pion walki z tzw. bandytyzmem RB/MBP (tom pokonferencyjny), red. T. Ruzikowski (w ramach CPB)

Powiat Ostrow Mazowiecka w pierwszej dekadzie rządów komunistycznych (tom pokonferencyjny)

K. Rokicki, *Warszawskie kluby studenckie*

R. Spałek, „Start”. *Ekspozycja Urzędu Śledczego PKB*

W sieci. Rzecz o powojennych siatkach wywiadowczych (tom pokonferencyjny), red. M. Bechta (w ramach CPB)

Wystawy

„Skradzione dzieciństwo”, *polskie dzieci i młodzież pod rządami dwóch totalitaryzmów 1939-1956*

Polskie Podziemie Niepodległościowe 1944 - ?

Projekty ogólnopolskie

Opowiem ci o wolnej Polsce

– spotkania młodzieży ze świadkami historii

Opowiem ci o wolnej Polsce – spotkania młodzieży ze świadkami historii to przedsięwzięcie edukacyjne skierowane do uczniów w każdym wieku. Dzięki opowieściom świadków historii uczniowie poznają historię Polski lat 1939–1989 z perspektywy indywidualnych losów.

Zadaniem uczniów jest nagranie wywiadów z osobami, które czynnie przeciwstawiły się systemom totalitarnym w latach 1939–1989 i zaprezentowanie w społeczności lokalnej.

Projekt jest realizowany od 2007 r. we współpracy z Fundacją Centrum Edukacji Obywatelskiej i Muzeum Powstania Warszawskiego. W roku szkolnym 2016/2017 zapraszamy do wzięcia udziału w jubileuszowej, 10. edycji programu.

www.pamiec.pl/opowiem
opowiem_ci.edu@ipn.gov.pl

Ania Brojer – tel. 22 581 85 97, anna.brojer@ipn.gov.pl

Co kryją archiwa IPN?

Zajęcia przygotowane z myślą o uczniach szkół ponadgimnazjalnych (także niedowidzących i niewidomych). W pierwszej części zajęć uczniowie poznają zasady działania archiwum i jego zasoby. Część druga to analiza przykładowych dokumentów, pokazujących mechanizmy i metody działania aparatu bezpieczeństwa m.in. wobec Kazimierza Świtonia, Anny Walentynowicz czy społeczeństwa w Polsce w 1956 r.

www.pamiec.pl/lekcje

Ogólnopolscy koordynatorzy projektu:

BEN: dr Kornelia Banaś – tel. 32 207 03 11, kornelia.banas@ipn.gov.pl

BUiAD: Grzegorz Trzyna – tel. 22 581 89 27, grzegorz.trzyna@ipn.gov.pl

Kamienie Pamięci – „Życie za Życie”

Ideą projektu jest upamiętnienie osób, które dzięki swojej heroicznej postawie zasłużyły na szczególne miejsce w historii. Zachęcamy do odszukania lokalnych bohaterów i przywrócenia ich zbiorowej pamięci.

Tegoroczna edycja projektu poświęcona jest Polakom ratującym Żydów w czasie Holocaustu. Pomimo zagrożenia i strachu przed represjami ze strony Niemców wiele osób wykazywało się wyjątkową odwagą, aby ocalić prześladowanych. Nierzadko ratując życie innych płacili za to najwyższą cenę, tracąc własne.

Podobnie jak w poprzednich edycjach, każdy bohater zostanie upamiętniony wirtualnym kamieniem na mapie pamięci na stronie: www.pamiec.pl/kamienie_pamieci. Na stronie projektu można odnaleźć osoby upamiętnione w poprzednich edycjach.

www.pamiec.pl/kamienie_pamieci

Jakub Izdebski – tel. 17 867 30 30, jakub.izdebski@ipn.gov.pl

Michał Kalisz – tel. 17 867 30 32, michal.kalisz@ipn.gov.pl

O tym nie można zapomnieć... – spotkania z ludźmi, którzy przeszli piekło obozów i deportacji

Do udziału w projekcie zapraszamy nauczycieli i uczniów klas II gimnazjum oraz I i II szkół ponadgimnazjalnych. Młodzież zdobywa wiedzę na temat II wojny światowej, spotykając osoby, które przeżyły pobyt w niemieckim obozie koncentracyjnym lub sowieckie deportacje. W ramach projektu jego uczestnicy odwiedzają miejsca pamięci, biorą udział w seminariach z udziałem historyków, reżyserów, psychologów, a także nagrywają notacje. Wyróżnione zespoły biorą udział w obchodach rocznicowych wyzwolenia obozu w Ravensbrück (Niemcy).

www.pamiec.pl/o-tym-nie-mozna-zapomniec

Ogólnopolski koordynator projektu:

Anna Klimowicz – tel. 22 581 86 67, anna.klimowicz@ipn.gov.pl

Patroni naszych ulic

Zapraszamy klasy szkolne, drużyny harcerskie i inne zorganizowane grupy młodzieży do współpracy przy projekcie, którego celem jest popularyzacja sylwetek zasłużonych Polaków, w szczególności wśród mieszkańców ulic noszących ich imię. Służą temu broszury wydawane przez IPN w serii „Patroni naszych ulic”. Naszym celem jest dostarczenie tych publikacji do każdego domu, każdej firmy, które znajdują się przy ulicy noszącej imię tego patrona. Kolportując broszury, młodzież poznaje postaci historyczne, jednocześnie przekazując tę wiedzę mieszkańcom swojego miasta. Na stronie internetowej projektu www.pamiec.pl/patroni_ulic można sprawdzić, jakie książeczki zostały już wydane i do których miast dotarły.

www.pamiec.pl/patroni_ulic

Karolina Kolbuszewska – tel. 22 581 85 95, karolina.kolbuszewska@ipn.gov.pl

Historia w kolorach

„Historia w kolorach” to propozycja edukacyjna IPN, której celem jest przybliżenie najmłodszym w atrakcyjnej i przystępnej formie polskich symboli narodowych – herbu, flagi i hymnu. W ramach programu powstał m.in. krótki film animowany *Polskie symbole narodowe*, trójwymiarowa książeczka i kolorowanka oraz gry *Polak Mały* oraz materiały pomocnicze dla nauczyciela (kolorowanki, puzzle, scenariusze zajęć) dostępne na stronie internetowej

www.pamiec.pl/historiawkolorach.

Istnieje również możliwość przeprowadzenia szkoleń dla nauczycieli przedszkoli oraz klas O-III szkół podstawowych.

www.pamiec.pl/historiawkolorach/

Joanna Dutka-Kącka – tel. 12 289 20 44, joanna.dutka@ipn.gov.pl

Bóg, Honor i Ojczyzna – wartości polskiego ziemiaństwa.

Projekt edukacyjny, którego tematem jest etos polskiego ziemiaństwa, środowiska współtworzącego elitę polskiego społeczeństwa do zakończenia II wojny światowej, ma na celu krzewienie podstawowych wartości przyświecających tej elicie. W ramach projektu odbędą się konferencje naukowo-edukacyjne, warsztaty, spotkania ze świadkami historii, a także objazdy naukowe do miejsc związanych z ziemiaństwem. Projekt jest realizowany we współpracy z Polskim Towarzystwem Ziemiańskim, Małopolskim Kuratorium Oświatowym w Krakowie, a także Oddziałowymi Biurami Edukacji Narodowej IPN w Krakowie, Poznaniu, Białymstoku, Lublinie, Rzeszowie oraz Warszawie.

Planowane zakończenie projektu – czerwiec 2017 r.

www.ipn.gov.pl

www.pamiec.pl

dr Marcin Chorazki – tel. 12 289 20 67, kom. 666 010 647, marcin.chorazki@ipn.gov.pl

Debaty historyczne odmiana oksfordzka

Debaty służą poszerzeniu i pogłębieniu wiedzy o historii Polski XX w. Projekt jest adresowany do młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych. Udział w debatach przygotowuje młodzież do aktywności w życiu publicznym, a także uczy sztuki dyskusowania. Dzięki metodzie debaty uczestnicy uczą się spoglądać na zagadnienia z wielu

stron, samodzielnie myśleć, budować spójną i logiczną argumentację, występować publicznie, brać odpowiedzialność za słowa oraz szanować rozmówców.

www.pamiec.pl/debaty

Koordinator projektu:

Ewelina Małachowska – tel. 32 207 03 13, ewelina.malachowska@ipn.gov.pl

Konkursy

Sprzączki i guziki z orzełkiem ze rdzy...

Konkurs skierowany jest do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych i ma na celu przywrócenie pamięci o ofiarach Zbrodni Katyńskiej. Zadanie konkursowe polega na stworzeniu strony z albumu poświęconej konkretnej ofierze Zbrodni. Udział w konkursie pozwala poznać sylwetki zamordowanych, ich życie prywatne, dokonania, i rolę, jaką odgrywali w życiu publicznym niepodległej Polski.

Nagrodą dla zwycięzców i ich opiekunów są wyjazdy edukacyjne do miejsc związanych ze Zbrodnią Katyńską i losami Polaków w czasie II wojny światowej. W latach ubiegłych laureaci odwiedzili m.in. miejsca pamięci na Litwie, Białorusi, Ukrainie, w Rosji, we Francji, w Niemczech i we Włoszech. Efektem projektu są wydawnictwa albumowe, zaś wybrane prace laureatów są eksponowane w Muzeum Katyńskim w Warszawie.

VIII edycja konkursu zostanie ogłoszona wiosną 2017 r.

www.pamiec.pl/sprzaczk

Karol Wisłocki – tel. 22 581 88 69, karol.wislocki@ipn.gov.pl

Epizody z historii najnowszej Polski w komiksie

Ogólnopolski konkurs, który polega na wykonaniu komiksu przedstawiającego epizod z udziałem realnego lub fikcyjnego bohatera, rozgrywający się na tle wydarzeń ważnych dla dziejów społeczeństwa polskiego. Zakres historyczny pracy powinien mieścić się w okresie 1918-1989 r. Podczas uroczystego finału konkursu w Warszawie laureaci wezmą udział w warsztatach historyczno-plastycznych prowadzonych przez znanych grafików i scenarzystów komiksowych.

www.pamiec.pl/konkursy

Anna Klimowicz – tel. 22 581 86 67, anna.klimowicz@ipn.gov.pl

Katarzyna Miśkiewicz – tel. 22 581 85 99, katarzyna.miskiewicz@ipn.gov.pl

Ziemia zbliża się do mnie.

Generał Elżbieta Zawacka „Zo” i Cichociemni

W związku z uchwałą Sejmu ustanawiającą rok 2016 Rokiem Cichociemnych Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Łodzi wraz z Muzeum Miasta Łodzi organizują ogólnopolski konkurs dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych *Ziemia zbliża się do mnie. Generał Elżbieta Zawacka „Zo” i Cichociemni*. Celem konkursu jest upowszechnienie wiedzy o formacji cichociemnych i postaci gen. Elżbiety Zawackiej „Zo” na tle historii Polski w latach II wojny światowej.

Regulamin konkursu na stronie www.ipn.gov.pl oraz www.pamiec.pl

Terminy:
zgłaszania uczestników – do 30 września 2016 r.
nadsyłania prac – do 21 października 2016 r.
 finał konkursu – druga połowa listopada 2016 r.

www.pamiec.pl/konkursy

Magdalena Zapolska-Downar – tel. 42 616 27 18, magdalena.zapolska-downar@ipn.gov.pl

III ogólnopolski konkurs recytatorski „W kręgu poezji łagrowej więźniarek KL Ravensbrück”

Konkurs, skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, jest hołdem ofiarom zamordowanym w niemieckim KL Ravensbrück oraz ocalałym, byłym więźniarkom obozu.

Zadaniem uczestników będzie przygotowanie recytacji wybranego utworu poetyckiego oraz fragmentu prozy na bazie wspomnień więźniarek KL Ravensbrück. Organizatorami Konkursu są Instytut Pamięci Narodowej, Miasto Ruda Śląska, Szkoła Podstawowa nr 24 im. Powstańców Śląskich w Rudzie Śląskiej, Ośrodek Caritas im. Najświętszego Serca Pana Jezusa oraz Grupa „Profilaktyka a Sztuka”. Szczegółowe informacje i harmonogram konkursu umieszczone są na stronie: <http://www.pamiec.pl/konkursy>.

Konkurs jest realizowany w ramach ogólnopolskiego projektu „O tym nie można zapomnieć... – spotkania z ludźmi, którzy przeszli piekło obozów i łagrów”.

www.pamiec.pl/konkursy

Ewelina Małachowska – tel. 32 207 03 14, ewelina.malachowska@ipn.gov.pl

Zapal znicz pamięci

Akcja medialno-edukacyjna „Zapal znicz pamięci” to wspólna inicjatywa pięciu oddziałów Instytutu Pamięci Narodowej oraz regionalnych rozgłośni radiowych Polskiego Radia z Poznania, Bydgoszczy, Katowic, Łodzi oraz Gdańska. Jest nią objęty cały obszar ziem polskich wcielonych do Rzeszy podczas II wojny światowej.

Zachęcamy do uczczenia miejsc egzekucji Polaków zamordowanych w czasie okupacji niemieckiej w Wielkopolsce, na Pomorzu, Kujawach, Śląsku i ziemi łódzkiej. Tylko do końca 1939 r. Niemcy zamordowali tu około 40 tys. osób.

Siódma społeczna akcja odbędzie się 18 października. W tym roku chcemy szczególnie upamiętnić obrońców polskich granic z września 1939 r. Zapalmy znicze w niedzielę w południe w miejscach przypominających o nich i o ofiarach niemieckiego terroru. Listę takich miejsc można znaleźć na stronie www.radiomerkury.pl. Zachęcamy do udokumentowania swojego uczestnictwa w akcji i wysłania zdjęcia z krótkim opisem na jeden z adresów: znicz@radiomerkury.pl lub znicz@dzieje.pl. Akcja objęta jest patronatem portalu www.dzieje.pl.

www.pamiec.pl

Agnieszka Kołodziejska – tel. 61 835 69 53, agnieszka.kolodziejska@ipn.gov.pl

Przegląd filmowy Echa Katynia

W ramach przeglądu filmowego Echa Katynia prezentowane są filmy zarówno polskich, jak i zagranicznych autorów dotyczące Zbrodni Katyńskiej oraz innych wydarzeń powiązanych z nią kontekstem historycznym, kulturowym, politycznym czy socjologicznym. Projekcjom filmów towarzyszą prelekcje oraz dyskusje panelowe z udziałem reżyserów, historyków, dziennikarzy, socjologów, dyplomatów, świadków ekshumacji, a także członków rodzin zamordowanych. W 2016 r. pokazy filmowe odbyły się w ponad pięćdziesięciu miejscach na terenie Polski.

8. edycja przeglądu filmowego Echa Katynia odbędzie się w kwietniu 2017 r.

www.pamiec.pl/echakatynia

Karol Wiślocki – tel. 22 581 88 69, karol.wislocki@ipn.gov.pl

KONTAKTY

Oddział IPN w Warszawie

ul. Stawki 2,
00-193 Warszawa,
(Intraco, p. 10)

www.ipn.gov.pl,
e-mail: o.warszawa@ipn.gov.pl

Adres do korespondencji:
pl. Krasińskich 2/4/6
00-207 Warszawa

Dyrektor Oddziału IPN w Warszawie prof. dr hab. Jerzy Eisler

Asystent prasowy
Iwona Spątek
tel. (22) 860 70 28
e-mail: iwona.spalek@ipn.gov.pl

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Warszawie

p.o. Naczelnik OBEN
dr Dariusz Gałaszewski
tel. (22) 860 70 46
e-mail: dariusz.galaszewski@ipn.gov.pl

Sekretariat
Anna Prusek
tel. (22) 860 70 33,
fax (22) 860 70 34
e-mail: anna.prusek@ipn.gov.pl

Magdalena Duber
tel. (22) 860 70 48
e-mail: magdalena.duber@ipn.gov.pl

Edyta Gula
tel. (22) 860 70 47
e-mail: edyta.gula@ipn.gov.pl

KONTAKTY

dr Paweł Kosiński
tel. (22) 860 70 43
e-mail: pawel.kosinski@ipn.gov.pl

Marcin Łaszczynski
tel. (22) 860 70 49
e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

Anna Obrębska
tel. (22) 860 70 52
e-mail: anna.obrebska@ipn.gov.pl

Michał Zarychta
tel. (22) 860 70 51
e-mail: michal.zarychta@ipn.gov.pl

Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Warszawie

p.o. Naczelnik OBBH
dr Tomasz Łabuszewski
tel. (22) 860 70 32
e-mail: tomasz.labuszewski@ipn.gov.pl

Sekretariat
Anna Prusek
tel. (22) 860 70 33,
fax (22) 860 70 34
e-mail: anna.prusek@ipn.gov.pl

dr Mariusz Bechta
tel. (22) 860 70 44
e-mail: mariusz.bechta@ipn.gov.pl

dr Elżbieta Kowalczyk
tel. (22) 860 70 37
e-mail: elzbieta.kowalczyk@ipn.gov.pl

dr Wojciech Muszyński
tel. (22) 860 70 35
e-mail: wojciech.muszynski@ipn.gov.pl

dr Bartłomiej Noszczak
tel. (22) 860 70 40
e-mail: bartlomiej.noszczak@ipn.gov.pl

KONTAKTY

dr hab. Patryk Pleskot
tel. (22) 860 70 39
e-mail: patryk.pleskot@ipn.gov.pl

dr Konrad Rokicki
tel. (22) 860 70 41
e-mail: konrad.rokicki@ipn.gov.pl

dr Tadeusz Ruzikowski
tel. (22) 860 70 36
e-mail: tadeusz.ruzikowski@ipn.gov.pl

dr Robert Spątek
tel. (22) 860 70 42
e-mail: robert.spalek@ipn.gov.pl

Sprawy wydawnicze

Monika Noszczak
tel. (22) 860 70 38
e-mail: monika.noszczak@ipn.gov.pl

Sprzedaż książek

Izabela Matuszewska
Tel. (22) 860 70 23
e-mail: izabela.matuszewska@ipn.gov.pl



NATIONAL LIBRARY OF MEDICINE

NATIONAL LIBRARY OF MEDICINE